

Rusi se nahajajo pred vrati mesta Krivoj Rog

Debat med župa-
nom Lauschetom in
Stantonom na radiju

"Prihodnje stoletje pripada ljudstvu"

Gost mesta Clevelanda je te dni podpredsednik Zedinjenih držav Henry A. Wallace, ki bo imel ob 8. nočjo govor v Public auditoriju.

Wallace je danes brez dvoma vodilni glasnik demokracije v modernem smislu besede na ameriški politični pozornici. Kot politik se ne more meriti s predsednikom Rooseveltom, kot globok in resen mislec pa ga v mnogih ozirih prekaša. Kot glasnik modernih demokratičnih idealov se je zlasti uveljavil lani s svojim znamenitim govorom, ki slovi pod imenom "Century of the Common Man", ali "Stoletje preprostega človeka".

V namenu, da naše čitatelje seznanimo z naprednimi socialnimi nazori tega velikega moža, priobčujemo danes nekatere izvlečke iz omenjenega govora.

Henry A. Wallace

"Preroki starega testameta so bili prvi, ki so dvigali svoj glas za socialno pravičnost. Ampak ono, kar so slutili preroki mnogo stoletij pred Kristusom, ni našlo popolnega in močnega političnega izraza, dokler ni bil pred poldrugim stoletjem formiran naš narod kot federalna unija.

"Toda celo tedaj se je pohod preprostega človeka šele začel. Večina ljudi tedaj ni znala čitati in pisati. Ni bilo javnih šol, v katere bi imeli vstop vsi otroci.

"Možje in žene ne morejo biti v resnici svobodni, dokler nimajo dovolj jesti ter čas in sposobnost čitati in misliti ter posvetovati se med seboj o stvarih. Ljudstvo Zed. držav se je od začetka pa do danes stalno pomikalo naprej v izkustvih demokracije. Splošna izobrazba jih je naučila čitati in pisati in ustvarjati svoje lastne zaključke. Naučili so se in se še vedno učijo umetnosti produkcije... to je, kako si ustvariti življenje. Naučili so se in se še vedno učijo umetnosti samovlade.

"Preprosto ljudstvo vsepovsod je na pohodu. Tisoči in tisoči se učijo čitati in pisati, učijo se skupno misliti, učijo se skupno rabiti orodja. Ti ljudje se učijo misliti in delati skupno v delavskih gibanjih, nekatera od katerih utegnejo biti od začetka ekstremna in nepraktična, ki pa se bodo prej ali slej ustalila in učinkovito služila interesom preprostega človeka.

"Kadar so svobodna ljudstva na pohodu... kadar imajo farmerji priliko kupiti zemljo po zmerni ceni in prodajati produkte svoje zemlje s pomočjo svojih lastnih organizacij; kadar imajo delavci priliko pohajati šole, ki jih učijo resnice resničnega sveta, v katerem živijo... kadar so te prilike odprte vsem, tedaj gre svet naravnost naprej."

"Nacijski sistem ima herojsko mesto samo za enega voditelja. Po izrecni definiciji je samo eni osebi dovoljeno obdržati polno suverenost nad svojo dušo.

"Vsi ostali so hlapci... hlapci, ki so bili duhovno in politično upropaščeni, in ki čutijo, da se ne morejo drugače masčevati nad svetom kot da duhovno in politično upropastijo druge ljudi. Ti hlapci so v resnici psihopatski slučaji.

"Satan je spustil proti nam blazneže."

"Pohod svobode zadnjih sto petdeset let je ena sama dolga ljudska revolucija. V tej veliki revoluciji ljudstev je bila ameriška revolucija v letu 1776, francoska revolucija v letu 1792, latinsko-ameriška revolucija iz Bolivarjeve dobe, nemška revolucija v letu 1848, in ruska revolucija v letu 1918. Vsaka je govorila za preprostega človeka v jeziku krvi in bojnega polja. Nekateri so šle predaleč. Ampak pomembna stvar je, da je ljudstvo tipa, ki je našlo pot do luči. Vedno več ljudi se je naučilo, kako misliti in delati skupaj."

"Ljudstva so na pohodu proti celo polnejši svobodi kot so jo do sedaj uživali najsrečnejši izmed narodov na zemlji. Tega pohoda ne bo ustavila nobena kontra-revolucija..."

Wallace in Lausche

Ko je včeraj zjutraj podpredsednik Henry Wallace stopil v Clevelandu z vlaka, ga je v imenu mesta prvi pozdravil župan Frank J. Lausche. Ker je naš župan slisal, da je Mr. Wallace kos jezikoslovca in da zna celo ruski jezik, katerega se zadnje čase pridno uči, je začel po izmenjavi pozdravov govoriti z njim po slovensko. Gospod župan in podpredsednik Zed. držav sta v živahnem pogovoru primerjala izraze v ruskem in slovenskem jeziku, in imela sta prav živahen pomenek.

Tekom ture po mestu sta se župan in podpredsednik ustavila tudi v kulturnih vrtovih, in ko se je opoldne v Hollenden hotelu vršil banket, je župan pred zbrano množico več kot tisoč odličnih oseb iz vseh delov države Ohio imel impozanten govor, v katerem je uvodoma omenil, da je pri ogledu češkega kulturnega vrta odkril, da Wallace dobro čita češko in da je razumel, kaj pomenijo besede "Hej Sloveni!" ki so vtisnjeni na plošči v češkem kulturnem vrtu.

Župan Lausche je v svojem govoru pred odličnjaki iz vseh krajev naše države na takten, toda zelo učinkovit način dal razumeti, da je Amerikanec slovenskega porekla, in da je ponosen na to! Ko je svoj govor zaključil, je bil burno aklamiran.

V političnih krogih se govori, da sta Wallace in Lausche med drugim tudi razmotrivala možnost, da bi župan prihodnje kandidiral za zvezni senat proti republikanskemu senatorju Taftu.

TOŽBA ANTONA ŠABCA

"Ameriška Domovina" je včeraj poročala, da je Anton Šabec, bivši urednik "Enakopravnosti", vložil proti nam tožbo za \$140, trdeč, da mu je tiskovna družba toliko dolžna na zaostali plači.

Ne bomo se spuščali v podrobnosti te zadeve, ki je čisto privatna stvar, rečemo le to-le: Ko je bil Anton Šabec na cesti, je potikal na naša vrata in vprašal za delo in kruh. Dobil je delo in dali smo mu kruha — ni bila to mastna pogača, temveč navaden plebejski kruh, tak kakršen se pač reže tam, kjer ni bogatije... Ako bi verjeli v "zob za zob", bi zapisali lahko marsikaj, kar bi prizadeto stranko zadelo v živo, ampak naj to zadostuje.

ZAROKE

Pretekli teden sta se zaročila Miss Sylvia Prelec in James F. Jones. Sylvia je hčerka Mr. in Mrs. Frank Prelec, 698 E. 156 St., James je pa sin Mr. in Mrs. Harry Jones, 1032 Galewood Dr., ter se sedaj nahaja pri mornarici Zedinjenih držav v Mississippi.

Pred kratkim sta se zaročila Miss Mary Orehovec, hčerka Mr. John Orehovec, 690 E. 157 St., in Frank Zajec, sin Mrs. Frances Zajec, 20572 Lindberg Ave. Čestitamo!

Urednik belgrajske "Politike", najvažnejšega lista v Jugoslaviji, se je pridružil partizanom

"New York Times" je objavil v nedeljo 24. oktobra poročilo svojega korespondenta C. L. Sulzbergerja iz Kaire, datirano 23. oktobra, ki se glasi:

"Zanimivo je poročati, da se je sedaj pridružil Titovemu gibanju v političnem svojstvu urednik in izdajatelj "Politike", najslavnejšega jugoslovanskega lista, Vladimir Ribnikar. Ne dolgo tega je Ribnikar podpisal manifest, v katerem se napada glavni protivnik partizanov, general Draža Mihajlović.

"Mr. Ribnikar, ki je star prijatelj tega korespondenta, se gotovo ne more imenovati komunist — kar je označba, katere se poslužujejo sovražniki generala Tita v svojih natolcevanjih proti njegovim pristašem. On je demokratičen naprednjak, in ne stoji nič dalje na levi kot kak urednik zmerno naprednega časopisa v Zedinjenih državah."

Slovenski partizani, rešeni iz laškega ujetništva, se sedaj borijo z osmo angleško armado v Italiji

Overseas News Agency pri naša iz Kaire, Egipt, z dne 20. oktobra naslednje značilno poročilo:

Grški talci, osvobojeni iz italijanskega koncentracijskega taborišča na italijanski celinii daleč za nemškimi linijami, so prvi razodeli, kaj se je godilo na otoku Krfu v teku 2-letne italijanske okupacije.

Ti Grki iz otoka Krfa — na katerem se zdaj nahajajo Nemci — in oddelek slovenskih partizanov, kateri so bili ujeti od Italijanov, ter nekaj italijanskih anti-fašistov, so zdaj varno v rokah zaveznikov.

Med Grki se nahajajo starejši premožnejši prebivalci otoka Krfa in taki, ki so osumljeni,

da so bili med gerilci. Dali so zaveznikom mnogo dragocenih informacij, a grški vladi so prekrbneli mnogo novih imen za seznam vojnih zločincev.

Slovenski partizani so se priključili britanski 8. armadi in se udeležujejo operacij proti Nemcem v Italiji.

Otočani iz Krfa pripovedujejo, da je zatiranje grškega prebivalstva s strani Italijanov ostalo brezuspešno in da je le vedno znova podžigalo upornost prebivalstva. Končno so Italijani zbrali vse vodilne osebnosti in vse skupaj odvedli v koncentracijsko taborišča na italijanski celinii, v cilju, da jim služijo za talce, odgovorne za pokornost prebivalstva, ki je ostalo doma.

"Progresivne Slovenke" pozivljajo k akciji za pomoč partizanskim borcem

Cleveland, Ohio. — Krožek "Progresivnih Slovenk" št. 2, liji, kjer je jadransko morje pri-

je na svoji redni seji sklenil apelirati na Jugoslovanski praskati. Še glas, da so temu krive bolhe. Ampak večaki so do gnali, da so bile vzrok nenavadnih živahnih kretenj med pa sažirji — stenice. Zdaj je transiti sistem podvzel korake, da se bo vse kare na prizadetih progah redno razkuževalo, in pričakuje se, da bo "trubla" kmalu konec.

Bolhe ali stenice?

Na nekaterih progah clevelandskih kar so se ljudje zadnje čase začeli sumljivo praskati. Šel je glas, da so temu krive bolhe. Ampak večaki so do gnali, da so bile vzrok nenavadnih živahnih kretenj med pa sažirji — stenice. Zdaj je transiti sistem podvzel korake, da se bo vse kare na prizadetih progah redno razkuževalo, in pričakuje se, da bo "trubla" kmalu konec.

POPRAVEK

Preteklo soboto smo poročali o smrti Mrs. Anne Gabor, rojene Kobezda, ter se nam še poroča, da je pokojnica umrla v soboto zjutraj. Pok. zapušta moža Steve, hčer Mrs. Margaret Cerbus, sinova Bena v Sterling, O., in Pvt. Samuela pri vojaki v Texasu, štiri vnukinje, sestro Mrs. Mary Hanak, v Doylestown, O., in brata S. Cheply v Clevelandu.

OKUPIRALI SO TRG NA ROBU KRIVOJ ROGA

Nacijske horde na divjem begu pred tremi armadami Rdeče vojske

MOSKVA, sredi, 27. oktobra. — Sovjetske čete so včeraj zasedle železniško postajo, ki se nahaja samo dve milji in pol od strateško važnega mesta Krivoj rog, medtem ko se Nemci, umikajoč se v divjem neredu, skušajo rešiti iz hitro se zapirajočega precepa ob ovinku reke Dnjeper.

Sovjetski polnočni komunikacij javlja, da so čete Rdeče vojske zavzele trg Karnovtka, ki leži dve milji in pol severozapadno od Krivoj roga, važnega centra železne industrije in železniško križišče na spodnjem koncu dneperskega ovinka.

Ruski naskok na mesto Sedaj ruske čete že naskakujejo Krivoj rog in samo vprašanje časa je, kdaj ga bodo Nemci morali zapustiti.

Južni kavelj gigantične ruske ofenzive je zajel mesto Veseloe, ki leži 24 milj severozapadno od Melitopola. To mesto je padlo v roke Rdeče vojske po izredno krvavih bojih. Na bojišču je obležalo na stotine mrtvih Nemcev.

100 krajev okupiranih Tri sovjetske armade so v svojem prodiranju tekom večerajšnjega dneva osvobodile skoraj sto naseljenih krajev, od katerih jih je 28 v okraju Melitopola, kjer so Rusi napredovali od 4 do 12 milj, in sedaj liki pahljača prodirajo v tri smeri preko step in močvirj, razprostrirajoč se zapadno od padlega Melitopola, ki tvori vrata za polotok Krim.

Mr. in Mrs. Joseph in Victorija Demojzes, 1222 E. 170 St., imata dva sina v službi Strica Sama. Pfc. Victor je pri zdravniškem oddelku v Fort Lewis, Tacoma, Washington. Njegov naslov je: Pfc. Victor Demojzes 203 General Hospital, Wash.

Njegov brat William se pa nahaja v New Jersey, in njegov naslov je: Pvt. William Demojzes, Medical Detachment, 64 Sig. Opi. Bn., Surgery, Fort Dix, New Jersey. William je graduiral v Lawson General Hospital v Georgiji, ter pri ne dopust na 7. novembra.

BOGATA MLADA ŽENA NAJDENA UMORJENA

NEW YORK. — Pred par dnevi je bila najdena umorjena na svojem razkošnem domu bogata mlada dedinja, Mrs. Patricia Burton Lonergan. Pod sumnjno umora je bil prijatelj Kanadi njen mož, ki služi v armadi, in ki se je šele par dni prej nahajal doma na dopustu.

Glas nacijskega radia

Od nacijskega kontroliranega radia v Parizu je včeraj rekel, da se bo v borbo brezprizorne nasilnosti, in da je borba ob Dnjepru zavezla "kolosalen obseg."

Upravičeno ofenziva Rdeče vojske je že nadkrilila prekoračeno obsegu rusko ofenzivo, ki zime, in opazovalci sodijo, da se utegne razviti v generalno akcijo, da se Nemci še ne morejo izklopiti iz vseh predelov Ukrajine.

MANJE IZVEDENCEV

Vojaske izvedence v Londonu poročajo, da imajo Nemci morajo, da rešijo polovico vojske najmanj 600,000 mož, ki jim posreči izvesti protinapad. Ako pa nimajo na roki dovolj rezerv za tak protinapad, bodo v stanju rešiti več milijen del svojih čet.

SAVO DVA DNI!

Kampanja za Vojni sklad, katere cilj je zbrati vsoto \$5,540,000, bo zaključila jutri zvečer, ampak do kvote manjka še \$1,340,000. Treba bo torej v jutri napeti vse sile, da se bo ta kampanja uspešno zaključila.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year - (Za celo leto) \$6.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"Prihodnje stoletje pripada ljudstvu"

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Mi, ki živimo v Zedinjenih državah, utegnemo misliti, da ni ničesar revolucionarnega v svobodi veroizpovedi, svobodi izražanja, svobodi pred strahom in tajno policijo. Ampak ko začnemo razmišljati o pomembnosti svobode pred pomanjkanjem za povprečnega človeka, tedaj vemo, da revolucija zadnjih 150 let še ni končana, niti tukaj v Zedinjenih državah niti v nobeni drugi državi na svetu. Mi vemo, da se ta revolucija ne more ustaviti, dokler ne bo svoboda pred pomanjkanjem dejansko uresničena.

"In sedaj, ko korakamo proti uresničenju štirih svobod te ljudske revolucije, bi rad spregovoril o štirih dolžnostih. Moja vera je, da ima vsaka svoboda, vsaka pravica, vsak privilegij svojo ceno, svojo odgovarjajočo dolžnost. Štiri dolžnosti ljudske revolucije, kakor jih vidim danes, so te-le:

1. Dolžnost producirati do skrajnosti.
2. Dolžnost prevažati na bojna polja tako'brzo kot je mogoče.
3. Dolžnost boriti se z vsemi močmi, ki jih posedamo.
4. Dolžnost zgraditi mir, ki bo pravičen, usmiljen in trajen.

Četrta dolžnost je ona, iz katere prihaja navdihnenje za ostale tri.

"Po prvi svetovni vojni smo se izkazali nesposobne svojega posla. Znali nismo, kaj storiti, da zgradimo trajen mir za ves svet. Imeli nismo poguma, da bi šli do kraja in preprečili Nemčiji ponovno oboroženje... Zgradili nismo mirovne pogodbe na temelju ljudske revolucije. Šli nismo z vsem srcem na delo, da ustvarimo svet, kjer bi mogla biti svoboda pred pomanjkanjem za vse ljudi. Ampak iz naših lastnih napak smo se naučili veliko, in po tej vojni bomo v položaju porabiti to znanje pri gradnji sveta, ki bo ekonomsko, politično in, nadejam se, tudi duhovno zdrav.

"Moderna znanost, ki je postranski produkt in bistven del ljudske revolucije, je napravila tehnološko mogoče, da dobijo vsa ljudstva na svetu dovolj jesti. Mir mora pomeniti boljši življenjski standard za preprostega človeka ne samo v Zedinjenih državah in Angliji, temveč tudi v Indiji, Rusiji, Kitajski in Latinski Ameriki — ne samo za Združene narode, temveč tudi za Nemčijo, Italijo in Japonsko.

"Nekateri so govorili o 'ameriškem stoletju.' Jaz pa pravim, da stoletje, v katero stopamo — stoletje, ki bo prišlo iz te vojne — more in mora biti stoletje preprostega človeka. Ameriki zna biti dana prilika, da svetuje svobode in dolžnosti, ki so pogoj življenja za preprostega človeka.

"Vseposvobod se mora preprosti človek naučiti graditi svoje lažne industrije s svojimi lastnimi rokami na praktičen način. Vseposvobod mora preprosti človek povečati svojo produktivnost, tako da bodo on in njegovi otroci prej ali slej mogli plačati svetovnemu občestvu vse, kar so od njega prejeli.

"Noben narod ne bo imel od Boga dane pravice izkoriščati druge narode. Starejši narodi bodo imeli privilegij pomagati mlajšim narodom, da stopijo na pot industrializacije, toda biti ne sme niti ekonomskega niti vojaškega imperializma.

"Metode devetnajstega stoletja ne bodo delovale v ljudskem stoletju, ki se odpira pred nami. Indija, Kitajska in Latinska Amerika imajo ogromne interese v ljudskem stoletju. Ko se njih mase naučijo čitati in pisati, in ko postanejo produktivni mehaniki, se bo njih življenjski standard podvojil in potrojil. Kadar se moderna znanost

Urednikova pošta

Lausche-Prince kampanjski odbor

Cleveland, O. — V 32. vardi se je za izvolitev Frank J. Lausche za župana in John J. Prince mestnim zastopnikom izvolilo sledeči kampanjski odbor iz politično aktivnih Slovencev in Slovenk ter vodilnih hrvatskih prvakov in prvakinj. Pripomniti je, da spodaj navedeni so se sami in prostovoljno, prijavi za sodelovanje. Odbor je sledeči:

Joško Penko, generalni načelnik, 6403 St. Clair Ave., Albina Smrekar, načelnica za ženske, 17201 Grovewood Ave., Daniel Stakich, načelnik za moške, 15813 Waterloo Rd., Anna Zakrajšek, tajnica, 302 Overlook Park Drive, Florijan Tumby, blagajnik, 18813 Cherokee Ave., George Marolt, zapisnikar, 719 E. 157th St., Louis Jerklich, nadzornik, Peter Dragan, nadz., John Pedirtz, nadz.

Finančni odbor:
Daniel Stakich, predsednik, 15813 Waterloo Rd., Frank Perko, Anna Zakrajšek, Antonia Tomle, Albina Smrekar, Albert W. Glicker, Jennie Glicker, Mrs. John Zaman, Andrew Boyd in Mrs. John Urbas.

Propagandni odbor:
Louis Jerklich, preds., Catherine Skufca, Joseph Planinsek, Mrs. Joseph Perusek, Mrs. Joseph Hocevar, Mrs. John Rozance, Mrs. Mary Gusdanovec, Miss Helen Gusdanovec, Anton Skufca, Miss Mary Zupancic, Pauline Mausar, Leonard Cerkenik, Mrs. Frances M. Perko, John Obljan, Daniel Rusnov, Peter Dragan in Anton Tomse.

Publicitetni odbor:
Anton Šabec, preds., John Pedirtz, podpreds., Frances Rupert, Peter Bastasic, Mrs. Daniel Stakich, Joseph Ferra, Joseph Muzic, John Ciech, Frank Rupert in Jim Sepic.

Reklamni odbor:
George Marolt, pres., John Komick, Frank Pusharic, Ely Stakich, John Prusnick, Mrs. Mary Milner, John Kastelic, Frank Kepic, John Urbas, Frank Videmsek, Frank Oblak, John Ponikvar, Gasper Yelovsek, Ernest Vodnik, Jennie Vodnik, Rose Klemencic, Paul Kodrich, Tom Stakic, Mrs. John Centa, Peter Stich, John Zaman, Frank Segulin, Mrs. Edward Posh, Mrs. John Gabrenja, Mrs. Jennie Grdina, Mrs. Louis Somrak, John J. Intihar, Loore Bombac, Florijan Tumby, Blaž Rusevljan, Matt Intihar.

Odbor glav. stana:
John Rusnov, Anthony J. Tomse, tajnik John J. Prince.

Ta odbor bo imel zadnjo odobrovo sejo v sredo 27. oktobra ob 8. uri zvečer v Turkovi dvorani, 16011 Waterloo Rd. Za

z vsem srcem posveti splošnemu blagostanju, poseda v sebi možnosti, o katerih še niti ne sanjamo.

"Oni, ki pišejo mir, morajo misliti na ves svet. Biti ne more nobenih privilegiranih. Mi v Zedinjenih državah nismo nič bolj nadljudje kot so naciji. In mi ne moremo voditi ekonomske vojske, ne da bi sejali seme vojaške vojske. Mi moramo rabiti našo moč pri mirovni mizi za zgraditev ekonomskega mira, ki bo pravičen, usmiljen in trajen.

"S satanom ni mogoče noben kompromis. Mi ne bomo mirovali, dokler ne bodo vse žrtve pod nacističnim jarmom osvobodene. Mi se bomo borili za popoln mir, kakor tudi za popolno zmago.

"Ljudska revolucija je na pohodu, in hudič in vsi njegovi angeli je ne bodo premagali. Premagati je ne morejo, kajti na strani ljudstva stoji Bog... Močna je moč Gospoda, mi, ki se borimo za ljudstvo, ne bomo prenehali, dokler ne bo naša stvar zmagoslavna."

Mestni uradniki odobrili unijske resolucije

Mestni nadzorniki mesta San Francisco so sprejeli resolucije Narodne unije pomorščakov (CIO), ki zahtevajo, da se dovoli najemanje žensk za dela pri trgovski mornarici, da se olajša položaj vsled pomanjkanja moških, ter podporo nadzornikov v prizadevanju, da se doseže izpustitev vseh proti-fašistov v ujetništvu v Severni Afriki. Obe resoluciji sta bile sprejete.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Značilna novica

Slovenija je v boju za svoj narodni obstanek, svobodo in demokracijo. Mi slovenski Amerikanci ji pomagamo v teh njenih naporih s tem, da se zbiramo okoli Slovenskega ameriškega narodnega sveta, ki si po vseh svojih močeh prizadeva pridobiti odločujoče činitele za stremeljenja in pravice slovenskega naroda v stari domovini.

Vesti o tem, kako se Slovenci in drugi svobodoljubni Jugoslavlani bojujejo zoper temne sile svojih zatiralcev in mučiteljev, je v zadnjem času zelo veliko. Ali med njimi je novica o volitvah v Sloveniji najznačilnejša in najpomembnejša.

Kakor je čitati v nekaterih listih, so čete ljudske osvobodilne vojske Slovenijo že toliko očistile sovražnika, da so se vršile tamkaj meseca septembra volitve za demokratično vladno.

Vse informacije se je obrniti na glavni stan, ki je odprt vsak dan do dovršenih volitev.

Odbori imajo v sredo podati poročila v koliko je dela narejenega, ki spada v njih področje.

Vljudno se opozarja člane posameznih odsekov, naj bodo živo na delu, da bo zmaga častna in po dobro storjenem delu v ponos naših kandidatov v njih in naše srčno veselje.

KUJMO, SEDAJ JE ZELEN VROČE in po volitvah pa se bomo radovali ZMAGE.

Odbor
Lausche for Mayor and Prince for Council 32. Ward.

z vsem srcem posveti splošnemu blagostanju, poseda v sebi možnosti, o katerih še niti ne sanjamo.

"Oni, ki pišejo mir, morajo misliti na ves svet. Biti ne more nobenih privilegiranih. Mi v Zedinjenih državah nismo nič bolj nadljudje kot so naciji. In mi ne moremo voditi ekonomske vojske, ne da bi sejali seme vojaške vojske. Mi moramo rabiti našo moč pri mirovni mizi za zgraditev ekonomskega mira, ki bo pravičen, usmiljen in trajen.

"S satanom ni mogoče noben kompromis. Mi ne bomo mirovali, dokler ne bodo vse žrtve pod nacističnim jarmom osvobodene. Mi se bomo borili za popoln mir, kakor tudi za popolno zmago.

"Ljudska revolucija je na pohodu, in hudič in vsi njegovi angeli je ne bodo premagali. Premagati je ne morejo, kajti na strani ljudstva stoji Bog... Močna je moč Gospoda, mi, ki se borimo za ljudstvo, ne bomo prenehali, dokler ne bo naša stvar zmagoslavna."

V prvih dneh meseca oktobra

pa se je vršil prvi kongres slovenskih ljudskih zastopnikov. Na tem zborovanju je bil tudi major Joyce kot zastopnik angleške komisije pri vrhovnem poveljstvu Ljudske osvobodilne armade v Sloveniji. Na kongres je prišel v družbi z drjem Ivanom Ribarjem, ki je predsednik Vsejugoslovanskega protifašističnega sveta, ustanovljenega pred enim letom v Bihaču.

Volitev so se smeli udeležiti vsi moški in ženske, ki so stari čez 17 let. Te pravice se je poslužilo osemdeset odstotkov vseh tistih, ki so smeli voliti, pravi dalje poročilo iz Švice.

Prvega narodnega kongresa se je udeležilo 572 poslancev in delegatov. Dvajset oseb se je izvolilo v odbor Slovenske ljudske osvoboditve, štirideset pa jih je bilo določenih za delegate, ki naj zastopajo Slovenijo v Vsejugoslovanskem protifašističnem svetu.

Resolucija podružnice št. 63 SANS

Na zadnji seji podružnice št. 63 SANS v Brooklynu, N. Y., je bila sprejeta sledeča resolucija:

Članstvo podružnice št. 63 SANS se popolnoma strinja z izvrševalnim odborom Slovenskega ameriškega narodnega sveta v njegovih prizadevanjih za Združeno Slovenijo v federativni državi južnih Slovanov in obenem priporoča, naj SANSov izvrševalni odbor ob vsaki priliki podpira odbor jugoslovanskih Amerikancev finančno in moralno.

Mi člani podružnice št. 63 SANS obsojamo vse tiste posameznike, ki jim je pri sreju vse kaj drugega kakor pa trpeči slovenski narod, podpiramo do sedanje delo SANSovega izvrševalnega odbora in mu zaupamo, da bo tudi v bodoče delal v tem smislu.

Ludvik Mutz, preds.
Markus Peshel, tajnik,
Lawrence Giovanelli, blag.

Poročilo o nakupu vojnih obveznic

V tednu od 14. do 21. oktobra je prejel ta urad poročila o tem, za koliko so naši ljudje kupili vojnih vladnih obveznic ali bondov med kampanjo za tretje vojno posojilo, od sledečih naših podružnic:

Podružnica št. 12 SANS, W. Aliquippa, Pa., je naznani-la \$70,750.00; št. 81 SANS, Sheboygan, Wis., \$14,825.00; št. 33 SANS, Bridgeport, O., \$2,500.00; št. 39 SANS, Cleveland, O., \$37,275.00; št. 27 SANS, Arcadia, Kans., \$2,500; št. 82, Slovan, Pa., \$2,000.00; št. 7 SANS Little Falls, N. Y., \$12,375.00; št. 31 SANS, Pueblo, Colo., \$1,000.00. Podružnica št. 31 SANS nam poleg tega sporoča, da so slovenske kadetke v Pueblu prodale med našimi ljudmi v desetih dneh vojnih bondov za \$70,000.00. Prav bi bilo, če bi bila omenjena podružnica tudi to vsoto vključila v svoje poročilo. Podružnice naj ne vključujejo samo nakupa vojnih obveznic med podružničnim članstvom nego tudi vse tiste zneske, za katere so naši ljudje kupili vojne bonde v njihovih področjih, oziroma okrožjih sploh.

Nashe gibanje
V času od 14. do 21. oktobra se je temu uradu prijavila nova podružnica št. 94 SANS, Hostetter, Pa., nastala iz tamošnjih društev SNPJ, ABZ in KSKJ.

V isti dobi so nam poslale svoje prispevke sledeče podružnice: št. 4 SANS, Johnstown, Pa., \$50.00; št. 26 SANS, Salem, O., \$4.20; št. 34 SANS, Presto, Pa., \$73.25; št. 63 SANS, Brooklyn, N. Y., \$19.27; št. 82 SANS, Slovan, Pa., \$5. Dr. št. 16 ZSZ iz Puebla, Colo., se je spomnilo našega narodnega sveta z desetimi dolarji; po Mrs. Ani P. Krasni nam je poslal Joe Trebec iz Long Eddyja, N. Y., \$1.50, a neki član dr. št. 268 SNPJ iz Eilja, Minn., pa \$5.00 v podporo.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Dne 31. oktobra bo priredil znani slovenski tenorist Tomaž Cukale v Ameriški dvorani na 1438 W. 18th St. v Chicagu velik koncert, čigar pol čistega prebitka pojde v enakih deležih za SANS in JPO, SS. Na tem koncertu bo govoril naš blagajnik Joseph Zalar.

Tajnik podružnice št. 39 SANS v Clevelandu John Susnik nam je sporočil, da se je javni shod, ki bi se imel vršiti tamkaj dne 31. oktobra, preložil na nedeljo dne 14. novembra, ker jim ni bilo mogoče dobiti govornikov za prvotno določeni dan.

Dne 14. novembra pa se bodo tisti, ki si jih želijo za govornike, mudili v Clevelandu. Med temi so tudi Etbin Kristan, Louis Adamič in Joseph Zalar.

ŠKRAT

ŠKRAT

Katehet je razlagal v šoli zgodbe sv. pisma in je med drugim omenil tudi zgodbo Jakobovih sanjah. Naposled je ljubeno rekel učencem:

"Zdaj, ljubi otroci, se lahko javi vsakdo, ki ima kako vprašanje."

Po daljšem molku se oglašuje Mihec in vpraša:

"Gospod katehet, zakaj pa so hodili angeli po lestvi, ko imajo vendar peroti?"

Kakor se sliši, se ženski, ki bo tehtala več kot 150 funtov, ne bo mogla poročiti, ker ji bilo preveč mesa za en "pota".

Debela Zora in vitka Milica sta se pomenkovali o filmskih zvezdah.

"Kaj meni, ali bi jaz lahko postala filmska zvezda?" je vprašala debela Zora svojo prijateljico.

Milica jo je pogledala malo po strani, premotrila njeno v kroginjo in menila: "Filmska zvezda? To ne bo šlo lahko. Morda kot filmska luna..."

CITANJE V POSTELJI
ŠKODLJIVO, ČE SI NASLONJEN S HRBTOM
NA VZGLAVJE

O škodljivosti citanja v postelji se je že pisalo. Mnogi naslajajo, da je ta način citanja zdrav za oči, drugi spet trdijo, da očem sploh ne škoduje. Zdravniki, ki so to zadevo preučili, pa pravijo: To posteljno učenje, če se jo jememo v čisto samo, če se dimo s hrptom naslonjeni na vzglavje. Samo tako naše oči ne trpe. Nasprotno je pa citanje v vodoravni legi skrajno škodljivo, kajti človeško oko je nenehno gledati naravnost. Pri citanju leže se zenica izredno razširi, kar zelo škoduje očesu in tudi očesnemu živčevju.

KAKO SE ZIVALI VARUJEJO PRED SOVRAZNIMI

Zivali, ki živijo v družbah, imajo različnejše načine druge svari v primeru nevarnosti. Če se bližajo lisičji majnosti, pred katero se igrajo mladiči, in nas starka zavoha, zaslisiš votle zvoke kakor udarce na majhen boben. Lisica je udarila z zadnjo nogo dvakrat po truhlih in že so mladiči izginili na varno.

Podobno svarilno službo poznajo bobri. Ko zasliši boben nevarnost, udari eden izmed starih samcev s ploščim repom po vodi, in ta glas, ki se daleč širi, pripravi ostale zivali na pogled, da se takoj potopijo in skrivajo v svoje trdne podvodne zgradbe.

Azijski divji konji, ki se pojavljajo v velikih čredah, si postavljajo isto tako stražo. Te straže ne premoti niti najbolj sočna trava, da bi pozabila neprenehno, temveč gleda nevarnost, se na pozorno na vse strani, in če se pokaže kakšna nevarnost, se oglasi s kratkim udarjanjem kopitov po tleh in z razgledanjem.

Opice niso tako previdne, vendar pa potujejo južno-afriške opice vedno s sprejeto stražo, ki glavno čredo s hrupnim lajanjem opozori, naj se ustavi, če nekaj ni v redu.

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

Andrej ga niti poslušal ni in mu tudi ni odgovoril. Molče sta nekaj časa korakala drug poleg drugega.

— Ti, Andrej, je čez nekaj časa zopet začel Matija, ali se spominjaš tiste pridige, ki je imel prijor Markvard o beznih.

— Ne, je bil kratki odgovor Andrejev.

— Pa je škoda, je menil Matija. Prav dobra pridiga je bila. Ali veš, kako zdravilo je prijor priporočal zoper ljubezen.

— Ne, je dejal Andrej brez kakšnega zanimanja za Matijevo pripovedovanje.

— Ti bom pa jaz povedal, je nadaljeval Matija. Prijor je pravil, da je v starih časih bil neki grški modrijan, ki je šel na so proti ljubezni tri dni: glad, čas in pa strik.

— Ali se naj obesimo? je vprašal Andrej in se nasmehnil vzlicelati, ki ga je trla.

— Kaj še! Poskusi s kakim drugim zdravilom. Lej, ko bi se na tri dni postil in doma preleževal, kaj je storiti, bi ti morda prišla kaka dobra misel, tako in kje bi dobil Polonico, če te ljubezen že sploh ne minira.

— Kaj ne, jaz naj doma ležim, med tem ko je Polonica v največji nevarnosti.

— E, posebnega se ji ne more zgoditi.

— Ali to ni nič posebnega, če kdo zapelje?

— No, nekaj prav posebnega pa pač ni. Saj se je že večkrat zgodilo. In — eden mora ven — začeti.

— Matija, je vzplamtel zdaj Andrej, če mi še eno tako pot — ne vem, kaj se ti zgodi. Matija se je Andrejeve jeze nekoliko ustrašil, kajti po kratkem molku je začel ubirati druge strune.

— Lej, Andrejče, ko bi ti bil pameten, ko bi se dalo s teboj govoriti, bi ti jaz nekaj svetoval.

— Kaj pa?

— Nekaj imenitnega!

— Torej povej!

— Ej, kaj bi pravil, ko nisi pameten. Kar drevis tja naprej sam ne veš, kaj hočeš. Če bi mi obljubil, da boš pameten in

se boš ravnal po mojih besedah.

Andrej se je ustavil, prijel Matijo za jopič in ga tresel na vso moč.

— Ti še nekaj več veš, nego si mi povedal, je zakričal v veliki razburjenosti na Matijo.

— Če me boš tako stresal, mi pade še duša iz života in potem ne bom prav nič vedel, je odgovoril Matija.

— Povej, kar veš!

— Jaz prav ničesar ne vem.

A drugi vedo!

Toda — če me ne izpustiš, ti sploh ničesar ne povem.

Andrej je Matijo izpustil in Matija se je lepo počasi vsedel na travo kraj poti.

— Tako si me stresel, da se moram malo odpočiti. Vsaj toliko, da duša spet najde svoj prostor.

— Matija, lepo te prosim, povej, kje je Polonica, se je zdaj oglašil Andrej.

— Tega ne vem. Le to vem, kdo bi nama mogel povedati.

— Torej — usmili se me — govori!

— Ali boš pameten in boš storil tako, kakor bom jaz rekel?

— Da! Prisegam ti, da storim tako, kakor boš ti hotel.

— Potem pojdiva v Križno goro.

— Čemu? je vprašal Andrej strme.

— Ker ve Jernej Kos, kam je spravil Polonico.

— Jernej Kos — je ves iznaden zaklical Andrej in spominivši se vloge, ki jo je Jernej Kos že večkrat igral, dodal ves prestašen: Pa saj to je — opatova desna roka — pa ne da bi opat —

— To morava izvedeti in zato pojdiva v Križno goro. Jernej Kos nama mora vse povedati, potem bova vedela, pri čem da sva.

Rovan je privolil in odšla sta mimo Zatične proti Križni gori, ne sluteč, da se je med tem na samostanski pristavi izvršila grozna žaloigra.

XVII.

Na samostanski pristavi pri Križni gori so bili zbrani opatovi gostje. Tudi opat Albertus je bil med njimi. Rana, ki mu jo

New Guinea Front

AUSTRALIANS examine damaged Zero, one of the new square-wing type, left behind on a New Guinea air strip recently captured by Australian and American troops. A number of Zeros damaged by Allied flyers were left behind by the Japanese, who are being steadily pushed out of New Guinea bases and airfields.

NEW YORK CITY — Concerned with the problems of parents in wartime, the sixth annual Better Parenthood Week, October 25th to 31st, offers concrete suggestions for solving many family and community difficulties. Photo shows George J. Hecht, Publisher of Parents' Magazine and Chairman of the Better Parenthood Committee, who announces these five objectives: (1) To mobilize the families of America for wholehearted civilian co-operation in the war effort. (2) To stress wholesome family relationships as morale-builders and to acquaint parents with means of help available to them in rearing their children. (3) To encourage the establishment of day care centers for young children of working mothers and after school supervision of school age children. (4) To prevent juvenile delinquency by providing recreational facilities for youth in every community. (5) To support all efforts in behalf of maternal and child health, better schools and vocational training, and friendlier relations between people of different origins and beliefs.

je prizadela Polonica, je bila sicer globoka, ali nevarna ni bila in se je še dosti hitro zace-lila. Čez teden dni je že mogel zapustiti posteljo.

(Dalje prihodnjik)

Opomini glede racijoniranja

Procesirana hrana: Znamke X, Y in Z so dobre do 20. novembra. Zelene znamke knjižice št. 4, A B in C v veljavi do 20. decembra.

Meso, surovo maslo, maščobe, konzervirane ribe in konzervirano mleko: Rjave znamke C D E in F so v veljavi do 30. oktobra.

Sladkor: Znamka 14 v racijski knjižici št. 1 je dobra za pet funtov do 1. novembra. Znamka 15 in 16 sta dobri za pet funtov sladkorja vsaka za konzerviranje do 31. oktobra. Ako želite dobiti več sladkorja za konzerviranje, morate vložiti prošnjo pri svojem racijskem odboru, ki vam dovoli do

15 funtov sladkorja za osebo v ta namen.

Čevlji: Znamka 18 v knjižici št. 1 je dobra za par čevljev do nadaljnjega naznanila. Znamka št. 1 (s sliko aeroplana) v knjižici št. 3 stopi v veljavo za par čevljev 1. novembra.

Gasolin: Znamka A—8 za tri galone skozi do 21. novembra in znamki B in C sta dobri za dva galona vsaka, dokler nista porabljeni.

Avtomobilska kolesa: Inspekcija koles za lastnike A kart do 31. marca 1944; za lastnike B kart do 31. oktobra; za lastnike C kart do 30. novembra. Trgovski avtomobili, vsakih 6 mesecev ali 5,000 milj, karkoli je prvo.

Kurivno olje: Kupon št. 1 za novo sezono je veljaven sedaj za 10 galonov do 3. januarja.

Procesirana hrana: Modre znamke U V in W so še veljavne do 20. oktobra. Znamke X, Y in Z so dobre do 20. novembra.

Peči: Certifikati za nakup peči za gretje ali kuho, bodisi na premog, drva, plin ali olje, se mora sedaj dobiti od lokalnih racijskih odborov.

MED 5000 LJUDMI IMA EDEN SRCE NA DESNI STRANI

Natančno opazovanje dolge vrste obolenj omogoča preprečiti večje razširjenje prav teh bolezni. V zadnjih letih so zlasti v Nemčiji posvečali veliko pozornost preučevanju človeškega zdravja. Najprej so zdravniško preiskali prebivalstvo celih pokrajin v Nemčiji v pogledu je-tike in srčnih bolezni. Pri tem so ugotovili samo 1.46 odstotka primerov pljučne jetike. Celo primere, ko ima človek srce na desni strani so zapisali. V Nemčiji so prišli do zanimivega zaključka, da ima med 5,000 ljudmi eden srce na desni strani. V Nemčiji imajo velika podjetja tako zvane tovarniške zdravniške. Tak zdravnik ima lahko pod zdravniškim nadzorstvom do 3000 ljudi. Tovarniški zdravniki bodo prevzeli pozneje tudi zdravniško nadzorstvo nad rodbinskimi člani, da se bo znatno razširilo število ljudi v stalni zdravniški oskrbi. V splošno zdravstveno nadzorstvo spada v Nemčiji tudi zatiranje raka. Podatki se izpopolnjujejo vsake tri mesece. Tako upajo priti na sled tej strašni bolezni.

WINGS FOR VICTORY

U. S. Treasury Dept.

Los Angeles Examiner.

kom sladkorja nekaj dražilnega učinka. Vrh tega postaneta z dodatkom sladkorja laže prebavljiva in prijetnejša. Ako po kavi ne moreš spati, ji samo dodaj dovolj sladkorja.

Pri obolenju sluznic, pri ka-tarju, kašlju in hripavosti pospeši sladkor razvoj bolezni in omili bolečine. Nadležni nočni kašelj s sladkorno vodo še naj-prej preženeš. Sladkor pomiri razburjeni želč, pospešuje pre-bavo in sploh dobrodejno učin-kuje.

Ljudem, ki so nagle jeze, bi bilo najboljšje ponuditi takrat, kadar se raztogote, kozarec sladkorne vode, ki naj jo spije-jo v majhnih požirkih.

Naposled je sladkor tudi do-bro lepotilno sredstvo. Piki žu-želk, ki niso samo neprijetni, temveč tudi kaze kožo, ne pu-ste sledov, če potegneš po rani košček omočenega sladkorja. Izpij kozarec sladkorne vode zjutraj in zvečer, pa bo tvoj o-braz imel zmerom lepo in sve-žo polt.

Obdržite -

euclidsko vodstvo v vojnem času ter izvolite ponovno

našega

župana

KENNETH J. SIMS

in ž njim vso

KOALICIJSKO LISTO

Prečitajte naslednji uvodnik, ki je bil priobčen v Cleveland Plain Dealer-ju v petek, 22. oktobra, 1943, namreč:

DOLŽNOST EUCLIDA

"Ves okraj Cuyahoga zanima ponovna izvolitev Kenneth J. Simsa županom Euclida. Neprestan razvoj vojnih in mirnih industrij v tem napredujočem mestu je glavna briga vse te okolice. Ako bi se v Euclidu zrušila sedanja vlada, bi to odmevalo celo preko njegovih meja.

"Župan Sims in njegovi tovariši so si ustvarili odličen rekord v šestih letih v uradu. Ko so prevzeli vodstvo, so bile mestne finance v resnem stanju. V treh letih je bil izveden program, ki je zagotovil zdravo finančno zgradbo. Kljub cvetočim razmeram, ki prevladujejo od začetka vojne in veliki masi naseljenih ljudi, se je obdržal visok standard izpolnovanja postav in znižali veliki zločini. Tudi Euclid je efektivno storil svoj del v številnih doprinosih za vojno.

"Bodočnost Euclida bo najbolje zavarovana z ponovno izvolitvijo župana Simsa."

ŠE VEDNO VELJA GESLO: NAPREJ Z SIMSOM!

COALITION PARTY OF EUCLID, GILBERT MORGAN, Sec'y

V torek, 2. novembra

VOLITE

Frank J. Lausche

ZA ŽUPANA

in

John J. Prince

ZA MESTNEGA ZASTOPNIKA

MESTA CLEVELANDA

HENDERSON 5357

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

Par minut je minilo, ko je prišel iz hleva Košan z leščerbo v rokah.

"Pozna sta!" ju je ogovoril. "In še ni končano," je odvrnil France suho. "Dragar hoče, da mu gremo jutri spravljať."

"Ali ni dovolj, da ste mu pokosili? Spravi naj sam."

"No, doma med nami se kaže te odločnega, vpričo Dragarja pa nimate besed. Njemu bi tako povedali!"

"Kako bi mu povedal, saj ga ni tu. Če bi bil, pa bi mu."

"Verjamem! Kolikokrat ste mu že tako povedali? Kolikokrat ste mu kaj odrekli? Nikoli! Če bi vas vpregel v voz, bi molčali in vlekli."

France se je bil razgrel. Njegova beseda je bila ostra.

"France," je povzel oče, "ti ne veš, kako sem vozil. In če bi bil vprežen v ta grunt ti, ne bi vozil drugače. Da pa sem bil pri Dragarju vezan in da smo vezani, ni moja krivda. Nisem jaz naprtil dolga na to hišo; podedoval sem ga."

"Niste ga vi naprtili hiši, a trpeli ste ga. Vas ni žulil jarem."

"France, ne bodi krivičen in sirov!" je vzdihnila mati. "Z očetom sva delala in trpela."

Francea ni umirila materina

beseda. Nadaljeval je z istim glasom:

"Delala sta in trpela. Koliko kmetij je bilo zadolženih, pa so se osvobodile, so se rešile. Pri nas plačuje dolg že poltretji rod in še nismo rešeni. Bogve kolikokrat je bil že plačan z delom in obrestmi, a zmanjšal se ni za stotinko."

"E, kaj se ženeš," je omenil Andrej, "bomo že plačali!"

"Plačali? Dragarju ne bomo nikdar plačali. Nenasiten je. Krempje mu je treba pokazati. Odštejmo mu obresti in nič več, pa delajmo na svojem in zase. Ako ne bo zadovoljen, si izposodimo drugje, da njega izplačamo. Dovolj delovnih moči je pri hiši, polagoma se rešimo."

"Lahko je govoriti, France, a težje je delati," je zopet spregovoril Košan. "Očitaš mi, da nisem dobro gospodaril. Pa poskusi ti! O, ni tako lahko, ne!"

Košan je bil mehke, neodločne, celo obupne narave. Prepričal ga ni nikdar razdražil ne razvnel, temveč ga je potrl. Ostra beseda ni rodila pri njem odpora, ampak ga skrušila. France se je zavedal očetove neodločnosti in slabosti in je vedel, da jo Dragar izkorišča v svoje prid. To ga je tem bolj jezilo.

Molče in s sklonjeno glavo je odšel Košan skozi vrata. Po-

čas in težko so udarjali koraki po kamenitih stopnicah, ki so peljale na izbo.

"Vidiš," je dejala mati s pol užaljenim glasom, "potrl si ga! Zdaj bo tarna vsa noč. Lahko bi mu prizanašal!"

"Resnico sem povedal," se je zopet oglašil France. "Namesto da bi bil videl v Dragarju sovražnika, je videl dobrotnika. Odkar vem, je bil tak. Ponujal se mu je povsod. Sam ga je navadil, da nas sedaj tako izrablja. Ko je Dragar nasajal sekero, mu je šel držat toporišče. Ko je koval konja, mu je šel odganjat muhe. Temu se je Dragar navadil in ko je stiskal mošt, je poklical očeta, da mu pomaga. Če je bilo treba gnati žival k mesarju, se je poslužil očeta. Hlapec mu je postal. Dela mu ni nikoli plačal. Misli je, da je to že vse po vrhu, za nameček. Zdaj si lasti, da mu delamo kakor hlapci."

Težka mora je legla na vse. Mati je nekajkrat vzdihnila in molčala. Ogenj na ognjišču je pojema. Oprijemal se je zadnjega ogorka in vzplapolal.

France je vstal. Poklical je Andreja, oba sta se odpravila spat v hlev.

Ko sta ležala v senu, je prišla po lestvi Nanica in je rekla: "Oče pravi, da bi šla že jutri k Dragarju."

VI.

Dan je že bil, ko so prispeli Dragarjevi in Košanovi v senože. Rosa se še ni bila posušila, zato so sedli, da počakajo močnejšega solnca.

France in Andrej sta počiva-

la samo trenutek, nato sta vstala in sta šla h kopsižu, da postavita droge in da nažanjeta steljo za kope. Feliks je ostal pri Nanici in Justini. Zavedal se je, da je danes on gospodar v senože; zadrževala pa ga je tudi Naničina bližina. Sedel je v tleh in je govoril previdno v šaloh. Med pogovorom se je obrnil k Justini in jo je pogledal v oči. Sestra se mu je pritaženo nasmehnila in prikimala z obrazom, kakor bi hotela reči, da odobrava njegove name-re.

Nanica je odgovarjala v sme-hu in šali. Ni slutila osti Feliks-ovih besed in se ni zavedala, kam navaža mladenič vodo. Dobro ji je dela njegova razigranost.

Trava se je osušila. Bilke so pričele veniti in siveti. Solnce je pregnalo iz njih živo zelen. Moški in ženske so se odpravili k delu. Razvrstili so se z grabljami v rokah in so pričeli z obračanjem sena. Duh suše se trave se je mešal z izparinami. Pod plastmi so bila tla še vlažna.

France je prišel do domače senože. Ni se ustavil. Okrenil se je sunkoma in je obračal dalje. Njegov pogled je bil mrk. Sredi senože se je oglašil Feliks in je zapel:

"Bod' moja, bod' moja, t' bom lešnikov dal; t' bom tiste potokla, t' bom drugih nabral!"

Ko je odpel, se je ozrl po Nanici. Pogledal jo je živo; ona se mu je nasmehnila.

Andrej je postal; prislone je grablje na prsi, prijel je za kratek klobuk, privzdignil je glavo in je zavriskal.

"Se ti zavriskaj France!" je zaprosila Justina. France je molčal in delal.

Vedno više so hiteli za delom. Obračanje je bilo pri koncu. Odgrabili so travo iz grmovja, nato so posedli v senco. Justina in Nanica sta se spustili po senože, da prineseta iz kraja jedi in pijače. Moški so počivali.

Solnce je žgalo. Trava se je stiskala in sušila. Prijeten vonj je dihal po pobočju.

Preko popoldneva je postal vzruh težji. Telo se je potilo tudi v senci; hladna voda ni osvežila ust. Udje so odreveneli; v glavah se je kopicila teža in omotičnost.

"Da bi le nevihte ne bilo," je rekel France in se razgledal po sivomodrem nebu. Feliks je zamahnil malomarno z roko:

"Če ne danes, spravimo jutri."

Nihče mu ni odgovoril. Preko gozda je završal nena-dan veter. Ozračje je bilo pri mahu kakor prepojeno z vodo. Nad Pečmi sta se prikazala dva siva oblaka; sledili so jima počasni vedno temnejši. Kakor težki zastori so se dvigali iz skalah grebenov.

"Spravljati!" je zaklical reko France.

"Kakor da bi se imelo njemu zmociti, ukazuje," je zamrmral Feliks in se pobiral počasi po-nanice. Pri vstajanju se je oslonil z roko na njeno koleno; dekle se mu je umaknilo.

Grablje so teklo po drnu, seno se je kopicilo. France in Andrej sta se upirala v senene zagrabke ter jih porivala na-

vzdol. Feliks je grabil blizu Nanice.

Prišli so do grmov sredi senože. Nanica se je spustila med nje, da jih ograbi do čista. Kmalu ji je sledil Feliks. Ustavil ji je grablje in jo nagovoril. Kakor bi se zgodilo mimo-grede, ji je položil roko na ramo in se ji nasmehnil v oči. Nanica je povesila pogled, stopila v stran in hotela nadaljevati z delom; Feliks ji je sledil s korakom. Nenadoma so zašumele veje, med grmovjem se je prikazal France. Temno je osinil Feliksa in se obrnil nato k sestri:

"Čemu se obotavljaš? Delaj!"

Kakor da bi se zganile grablje same od sebe, je prešlo dekle k delu. Še enkrat sta se France in Feliks pogledala iz oči v oči, globoko in prodirno.

Pri kopsižih se je nabral kup sena. Od zadaj so pehali nove zagrabke; prostor je postajal tesan. Košanova dva sta se zapodila v kup in sta pričela delati kopo.

Nebo je grozilo. Oblaki so požirali jasnost. Valili so se nad gorami in segali vedno dalje. Solnce je sijalo še na jasnem nebu. Gorak puh in pritisk solne toplote sta se združila in zadušila zrak.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France je stal na kopsi in je tlačil seno. Zaripel je bil v obraz. Delal je ko stroj, ni čutil ne žeje ne trudnosti. Andrej mu je podajal seno. Nasajal ga je na vile in ga metal bratu. Dvigal je kupe, da se mu je lomilo v hrbtu, da so se mišice napenjale ko strune.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

France se je dvigal vedno više na kopsi. Krog pod njegovimi nogami se je ožil. Obvršil je kopo in jo ograbil, nato se je spustil na tla. Pognal se je k drugemu kopsižu; zopet je tlačil seno pod seboj.

Za delavce

Išče se moške

DA PODPREJO NAPAD

Nashe delo je vojno delo; mi izdelujemo enak produkt v mirnem času; zglasite se za intervju.

IMAMO SEDAJ VEČ DEL ODPRTH NE ZAHTEVA SE PREDZNANJA

Tu imate izvrstno priliko zaslužiti dobro ko se učite dobro plačujočega dela. Visoka plača od ure z avtomatičnem povišanjem po 4. tednu dela na produkciji.

VELIKO NADURNEGA DELA

Willard Storage

Battery Co.

246 E. 131 St. (blizu St. Clair)

SNAILKE

KRATKE URE

OB VEČERH

PLAČA OD URE

Morate biti ameriška državljan-ka in imeti "Statement of Avail-ability"

American Stove Co.

Aircraft Division

1825 EAST 40th ST.

ALI STE NEIZKUŠENI?

Mi bomo vas trenirali za dobro plačujoče delo kot

MAINTENANCE MAN

BAR BOY — BUS BOY

Terrace Room

za DELO V PERILNICI

za KUHINJSKO DELO

HISNIKA

VRATARJA

Tedenska plača—obedi in uniforme

Različna dela

Hotel Statler

Zglasite se pri

EMPLOYEES ENTRANCE

Zadaj za hotelom, soba št. 335

dnevno od 9 — 6 pop.

Mali oglasi

Mali oglasi

V najem

se odda štiri sobe za družino brez otrok. Vpraša se na 1246 E. 173 St.

Radi odhoda

se prodaja kompletno pohištvo za 5 sob. Seta za 2 spalne sobe, set za obednico, družabno sobo, itd. Zglasite se med 1 in 5 uro popoldne na 10221 Olivet Ave.

Hiše naprodaj

Cherokee Ave., blizu E. 185 St. — hiša za 2 družine; 9 sob, garaža za 2 avta. Cena \$5,800.

Imam še več drugih hiš za eno, dve in več družin, v raznih delih Collinwooda.

MATT PETROVICH

Real Estate & Insurance

595 E. 140 St.

KE. 2641 ali GL. 0422

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376—8377

Ob večerih: ME. 4767

Farmers Poultry Market

Vogel SUPERIOR in E. 43rd St.

KOKOSI, RACE, GOSKE,

PURMANI IN JAJCA

Prodajamo na delo za ohete in priredbe.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Pridite in oglejte si

naše zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies"

PARKWOOD HOME FURNISHINGS

7110 St. Clair Ave.

Odprto ob večerih

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

Za delavce

TEŽAKI

STROJNI OPERATORJI

Fantje nad 16 letom

Visoka plača od ure

ali od komada

CHICAGO PNEUMATIC

TOOL CO.

1241 E. 49 St.

CAFETERIA DELAVCI

MOŠKI ALI ŽENSKÉ

KUHI

PEKI

COUNTER DEKLETA

WAGON OPERATORJI

MOŠKI ZA SKLADIŠČE

PORTERJI, ITD.

Dobra plača od ure, izvrstne

razmere

Zglasite se pri

FRED SCHILLFORTH

Cleveland Pneumatic

Aerol Inc.

20001 EUCLID AVE.

TEŽAKI

za

STOCK HANDLING

SPREJEMNI ODDELEK

ODDAJNI ODDELEK

STAVBINSKI ODDELEK

SPLOŠNA DELA ZUNAJ

Plača od ure

THE CLEVELAND

TRACTOR CO.

19300 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK